

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/598/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

3/2014. (I. 22.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. augusztus 15-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2014. január 22-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a B. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs

I.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2013. augusztus 12-án foganatosított rendőri intézkedés miatt 2013. augusztus 15-én, elektronikus levélben terjesztette elő panaszát, amelyet még aznap megerősített. A panaszos beadványában sérelmezte, hogy a Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti osztálya az intézkedés napján 12 óra 6 perctől 16 óra 40 percig előállította, valamint hogy vele szemben ideiglenes megelőző távoltartást rendelt el.

A panaszos az intézkedés előzményeként előadta, hogy a felesége kért ellene rendőri intézkedést, mert a panaszos kiabált vele. A kitérő járőr azonban „tettlelességet nem állapított meg”, de felvilágosította a panaszos feleségét, hogy kérhet távoltartási végzést. A panaszos beadványát azzal folytatta, hogy előállították.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos álláspontja szerint a rendőri intézkedés aránytalan volt tekintettel arra, hogy erőszak nem történt, az intézkedés nem arányos az általa elkövetett kiabálással.

2) Az előadó testületi tag 2013. augusztus 23-án kelt levelében tájékoztatta a panaszost a Testületre irányadó hatásköri és eljárásjogi rendelkezésekről, valamint az intézkedéssel kapcsolatban pontosító kérdéseket tett fel az intézkedés kezdeményezésére és körülményeire vonatkozóan.

A Testület levelét a visszaérkező tértivevény tanúsága szerint a panaszos 2013. augusztus 27-én vette kézhez. Az azóta eltelt időszakban a panaszos a Testület felhívása ellenére nem pontosította beadványát, panasz-kiegészítést nem terjesztett elő.

II.

Az illetékes rendőri szerv megküldte a panaszolt intézkedéssel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat.

1) Az illetékes rendőri szerv a Testület rendelkezésére bocsátotta az előállítás végrehajtásáról készült jelentését.

Az intézkedő rendőrök 2013. augusztus 12-án 12 óra 6 perckor vonták intézkedés alá a panaszost, és annak keretében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdés alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint – mint személyi szabadságában korlátozott személyt – átvizsgálták, valamint az Rtv. 33. § (2) bekezdés g) pontja (ideiglenes megelőző távoltartás elrendelése) előállították. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak a rendőrök.

Az intézkedés alapjául szolgáló eseményeket a jelentés a következőképpen rögzíti. A rendőrök a fenti napon a Rendőrkapitányság ügyeletvezetőjének utasítására jelentek meg a panaszos lakóhelyén, mivel családi veszekedésről érkezett bejelentés. A helyszínen a rendőröket a panaszos felesége fogadta, aki elmondta, hogy a férje az intézkedés napján bántalmazni akarta, melyet fia akadályozott meg. A panaszos felesége azt is elmondta, hogy már több alkalommal bántalmazták, amelyeket feljelentések is igazolnak.

A rendőrök meghallgatták a család szomszédját, S. L-nét, aki elmondta, hogy a panaszos hangját lehet hallani folyamatosan, ahogy szidja családtagjait, valamint már ő is hallotta, hogy bántalmazza őket. Egyszer régebben már látta, hogy a panaszos a kisebbik fiút ágyékon rúgta, mert a lónak a nyergét nem oda tette vissza, ahova kellett. S. L-né előadta azt is, hogy ezek a dolgok rendszeresek, és hogy régóta tartanak, azonban további kérdésekre nem volt hajlandó válaszolni, mivel tart a panaszos haragjától.

A panaszos azt állította, hogy amit a család tagjai állítanak nem igaz, csak azért veszekednek vele, mert nem adott pénzt a feleségének.

A jelentés megjegyzi, hogy az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról a tájékoztató, valamint az előállítás idejéről szóló igazolás kiadásra került.

A jelentés rögzíti, hogy a panaszos további intézkedés végett sérülés-, és panaszmentesen 13 óra 40 perckor átadásra került (valószínűleg a Rendőrkapitányságra, azonban ez nem került rögzítésre.)

A jelentéshez csatolt parancsnoki vélemény és kivizsgálás megállapításai szerint a panaszossal szemben végrehajtott igazoltatás, ruházatátvizsgálás és előállítás jogszerű és szakszerű volt. A parancsnok úgy ítélte meg továbbá, hogy az intézkedés megfelelt az Rtv. 15. §-a szerinti arányosság követelményének.

2) Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint a panaszossal szemben 2013. augusztus 12-én 12 óra 6 perctől aznap 16 óra 40 percig foganatosítottak személyi szabadságot korlátozó intézkedést az Rtv. 33. § alapján. A panaszos kézjeggyel ellátott irat rögzíti, hogy a panaszos hozzátartozója/képviselőjének kiértékelését kérte, az előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben panasszal nem élt, valamint élelmezést nem igényelt.

3) A panaszos által aláírt „Nyilatkozat” elnevezésű formanyomtatvány szerint a panaszos az Rtv. 92. és 93.§-a alapján a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást, továbbá az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítással kapcsolatos tájékoztatást szóban megkapta, a részére kiállított – az előállítás időtartamáról szóló – igazolást, valamint az előállító egységben történő elhelyezésével kapcsolatban jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást átvette. A panaszos nyilatkozata szerint a személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel kapcsolatban nem élt panasszal, élelmezést nem kért, betegségben nem szenved, sérülése a rendőri intézkedés során nem keletkezett.

4) A panaszost tájékoztatták az előállított személyek jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről. Ez erről szóló dokumentumot a panaszos aláírta.

5) A rendőrség megküldte N. r. törzsszázlós az intézkedés napján kelt hivatalos feljegyzését. A feljegyzés szerint a panaszos felesége 11 óra 30 perckor telefonon tett bejelentést a rendőrségen arról, hogy a panaszossal veszekednek, a panaszos kizárta az utcára és nem engedi be. A helyszínre küldött járőrök úgy ítélték meg, hogy ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésének van helye, és a panaszos előállították a Rendőrkapitányságra. Az intézkedést G. r. törzsrőmester és B. r. törzsszázlós hajtották végre.

6) A panaszos feleségét az intézkedés napján 14 óra 11 perctől 15 óráig tanúként hallgatták ki a Rendőrkapitányságon közigazgatási ügyben, amelynek során a következőket adta elő.

A panaszossal már 17 éve házasok, és közösen nevelik a panaszos feleségének első házasságából született fiát, és a 12 éves közös gyermeküket. Velük él még a panaszos első házasságából született gyermeke is. A panaszos feleségének elmondása szerint házasságuk több éve megromlott, az első házasságából született két gyermeke is, akik korábban velük éltek, emiatt kerültek a volt férje szüleihez. A fia körülbelül egy hete költözött vissza hozzájuk, azonban a fia és a panaszos kapcsolata sohasem volt jó. A panaszos már kis koruk óta bántotta a gyerekeket. A közös gyermekük beteg, refluxos és asztmás. A panaszos felesége előadta, hogy aznap a férje elment dolgozni, és mondta (a feleség) fiának, hogy takarítsa ki az udvar egy részét. A fiú neki is kezdett a munkának, de azon a részen, ahol a takarítást kellett elvégeznie egy méhkas volt, és több darázs megcsípte. A panaszos felesége mondta fiának, hogy nem mehet oda, és felhívta a panaszost, hogy közölje, hogy nem engedi, hogy a fia tovább tisztítsa az udvart, mivel több darázs megcsípte. Ezután fél óra elteltével érkezett haza a panaszos, és egyből azzal kezdte, hogy az internet vezetéket kirántotta a falból, és azt mondta a felesége fiának, hogy ne számítógépezzen egész nap, mivel beteg, ezért pihennie kell. Ezt követően ment oda a panaszos a feleségéhez, és követelte azt a pénzt, amit aznap reggel közösen vettek ki fiával a panaszos gyermeke pénzéből – aki erről tudott –, hogy számlákat fizessenek be. A panaszos nem közölte, hogy miért kell visszaadniuk a pénzt. A panaszos felesége mondta, hogy mindjárt visszaadja, de ő azonnal akarta a pénzt, és a

feleség szívbetegségéből adódóan kicsit rosszul lett, de ezzel a panaszos nem foglalkozott, csak kiabált, és követelte a kivett összeget. A feleség mondta a panaszosnak, hogy várjon egy kicsit, mert rosszul van, de a panaszos bement felesége fiának szobájába és tőle követelte a pénzt, aki nem tudta, hogy miről van szó. Ez alatt a panaszos felesége elővette a pénzt és odaadta a panaszosnak, gyógyszerét is bevette. Ezután a panaszos bement a szobájába, és mindenfélét kiabált, trágár szavakkal illette feleségét, aki vita közben emlékeztette a panaszoszt, hogy ő is tartozik az édesanyjának 140 000 forinttal. Erre a panaszos kijött a szobából, letolta a nadrágját, valamint az alsónadrágját, és a felesége elé állt, aki a fotelben ült a nappaliban. A panaszos nemi szervét több alkalommal a felesége arcához ütötte, és azt mondta, hogy „ebből szív ki a 140 000 forintot”. Ezután a panaszos bement a szobába. A feleség fia ezt követően jött ki a szobából, mivel féltette édesanyját és ő is megijedt. A panaszos felesége látta, hogy a kezében van egy kés, ezért megragadta a karját, és együtt kiszaladtak az udvarra, és onnan hívták a rendőrséget.

A panaszos felesége elmondta azt is, hogy a panaszos nem szokott inni, tavaly fel akarta magát akasztani, akkor a pszichiátriáról saját felelősségére engedték ki. Állítása szerint hasonló eset már több alkalommal történt, a legutóbbi talán egy hónappal ezelőtt, ekkor nem hívta a rendőrséget, csak orvoshoz ment, ahova a férje vitte el. A panaszos felesége elmondta a történeteket, és tájékoztatták, hogy értesíteni fogják a rendőrséget.

A panaszos felesége előadta, hogy ő és a gyerekek félnek a panaszosztól, aki már többször megütötte, ezért veszekedések után barátoknál, vagy szomszédban aludni kényszerült. Eddig félt a válópertől, mivel a panaszos megfenyegette, hogy elveszi a közös gyerekeiket.

A panaszos felesége úgy nyilatkozott, hogy közös lakóhelyükön fog tartózkodni a tárgyalásig, mivel máshova nem tud menni. Az ingatlan korábban a tulajdonukat képezte, most bérlik azt.

A panaszos felesége kérte, hogy tőle és gyerekeitől tartsák távol a panaszoszt, mert fél attól, hogy ha ez tovább folytatódik, akkor a gyerekek is lelkileg nagyon sérülnek, és ő már nem akar tovább így élni. Félt attól, hogy a panaszos valami nagyobb kárt tesz bennük. Szeretné, ha a távortartás végleges lenne, de tudja, hogy a panaszos ebbe nem fog beletörődni.

A panaszos feleségének elmondása szerint a panaszosnak nincs munkahelye, alkalmi munkát szokott vállalni, semmilyen jövedelme nincs.

7) A panaszoszt az intézkedés napján 15 óra 19 perctől 15 óra 44 percig tanúként hallgatták meg a Rendőrkapitányságon közigazgatási ügyben, amelynek során a következőképpen nyilatkozott.

A panaszos feleségével 1997 óta házasok, van egy közös 12 éves gyerekük. A lakhelyükül szolgáló ingatlan állami tulajdonban van, ott albérlőként laknak.

A panaszos elmondása szerint feleségének 18 éves fia sokáig velük élt, de időközben a nagyszüleihez költözött. Egy hete jött vissza hozzájuk, de a panaszos azzal a feltétellel engedte, hogy dolgoznia kell, és segítsen az otthoni munkában. A felesége fia azonban nem csinált semmit, csak a pénzt költötte, és szinte egész nap a számítógép előtt ült. Az autót is összetörte és 15 0000 forintos telefonszámlát csinált, amit a panaszos már nagyon megelégtelt. Az intézkedés napján a panaszos gyerekeitől vettek el pénzt, mivel már nem volt pénzüik. Amikor a panaszos hazament mondta a feleségének, hogy adja vissza a pénzt, majd kifizeti máskor a Provident tartozást. A panaszos el is vette a pénzt, majd bement a szobájába. A felesége erre azt mondta, hogy a panaszos meg az édesanyjának adja meg a kölcsön kért 140 000 forintot. Ezt követően szó szót követett, majd a felesége a fiáért kiáltott azzal, hogy a panaszos bántalmazza. Ekkor a felesége és annak fia kiment a házból, de a panaszos hallotta, hogy a fiú azt kiabálja, hogy megölöm. Eztán megjelentek a rendőrök, akik előállították a panaszoszt.

A panaszos megjegyezte, hogy nem bántalmazta a feleségét, és nem tartja jogszerűnek az egész intézkedést, panasszal él ellene. A panaszos úgy nyilatkozott, hogy a 72 óra alatt előre

láthatólag a foci pályára mögötti területen fogja lovait legeltetni, és tudomásul veszi, hogy 72 óráig nem mehet vissza lakóhelyére és nem léphet kapcsolatba a családjával.

A panaszos mást nem kívánt elmondani, mivel részletes vallomást a bíróságon fog tenni.

8) Megküldésre került a Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztálya által hozott határozat a helyszínen meghozott ideiglenes megelőző távoltartásról. A határozat értelmében, annak kézhezvételétől számított 72 óra időtartamra a panaszos köteles feleségétől, és rá való tekintettel annak fiától magát távol tartani. A panaszos ezen időtartam alatt tartózkodni köteles ezen személyekkel történő közvetlen vagy közvetett kapcsolatba lépésétől, valamint a feleségével közös kiskorú gyermek felett gyakorolt szülői felügyeleti joga és vele való kapcsolattartási joga szünetel. A panaszos a határozat kézhezvételétől számított 72 órási időtartamra köteles a lakhelyéül szolgáló ingatlan elhagyni.

A határozat szerint a megállapított tényállás alapjául elfogadott bizonyítékok: a panaszos feleségének tanúvallomása, a hozzátartozók közötti erőszak elkövetésére a bántalmazott által előadott tényekből megalapozottan lehet következtetni.

9) A panaszos feleségének (bántalmazott) a panaszossal (bántalmazó) szembeni megelőző távoltartó határozat meghozatala iránt tartott meghallgatás alapján a járásbíróság 2013. augusztus 15-én kelt végzésével kötelezte a panaszost, hogy a határozat kézhezvételétől számított 7 napra tartsa távol magát feleségétől és annak fiától, valamint közös gyermeküktől. (A panaszos ezen időszak alatt köteles tartózkodni a fenti személyekkel történő közvetlen vagy közvetett kapcsolatba lépéstől, és közös lakóhelyükül szolgáló ingatlanba nem térhet vissza, a közös gyerek felett gyakorolt szülői felügyeleti joga és a vele való kapcsolattartási joga szünetel.)

A határozat indokolása rögzítette, hogy a panaszos és a felesége között állandóak a veszekedések, melynek során a bántalmazó többször is agresszíven lépett fel a feleségével szemben, és több alkalommal minősíthetetlen szavakkal becsmérelte a feleségét és közös gyermeküket. Másfél hónappal ezelőtt a panaszos ököllel fejbe ütötte a bántalmazottat. A panaszos és a felesége közötti szóváltások, valamint a panaszos durva és agresszív fellépése és megnyilvánulásai megtörténtek az esetek meghatározó részében közös kiskorú gyermekük is jelen volt. A panaszos és a felesége közösen adta elő, hogy a panaszos a feleségét és a közös gyermeküket fizikailag nem bántalmazta (az intézkedés napján). A panaszos agresszív fellépésével és kiabálásával a családi békét megzavarta. A fentiekre tekintettel a bíróság megállapította, hogy a panaszos a felesége sérelmére elkövetett bántalmazással a hozzátartozók közötti erőszakot megvalósította.

10) B. r. törzsőrmester és G. r. törzsőrmester 2013. szeptember 9-én kelt jelentésében a fentiekhez képest az alábbi többlet információ olvasható.

A helyszínen szolgálati baleset helyszínelő (bűnügyi technikus) egyenruhában voltak, mely megfelelő ékítményekkel volt ellátva, a rendőrök emlékezete szerint a fényvető mellény is rajtuk volt. A ruházatukon tépőzáras himzett sávon volt a nevük feltüntetve, a helyszínelő póló bal oldalán rendfokozatuk és állományjelzőjük volt tépőzárral hímezve elhelyezve. A rendőrök az érkezésükkor napszaknak megfelelően köszöntek és tisztelegtek.

Az intézkedő rendőrök a helyszínen adatgyűjtést végeztek, szóban meghallgatták a feleket, valamint tanúkutatást is foganatosítottak. A rendelkezésre álló adatok alapján közölték a panaszos feleségével, hogy ideiglenes megelőző távoltartásra fognak intézkedni a panaszossal szemben, akinek a lakástól és a feleségétől a rendőrség határozata alapján 72 órára távol kell tartania, ezt az időt azonban, ha szükséges a járásbíróság meghosszabbítja. Ezek után

közltek a panaszossal, hogy elő fogják állítani a Rendőrkapitányságra, mert vele szemben a rendelkezésre álló adatok alapján ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésének van helye.

11) A kapitányságvezető 2013. szeptember 8-án kelt tájékoztató levelében az alábbi új információk olvashatóak.

A helyszínen megállapítottakra tekintettel az intézkedést foganatosító rendőrök indokoltnak tartották az ideiglenes megelőző távoltartó határozat alapjául szolgáló eljárás lefolytatást, ezért az Rtv. 33. § (2) bekezdés g) pontja alapján előállították a panaszost 12 óra 6 perckor a Rendőrkapitányság épületébe.

Az intézkedő rendőrök a helyszínen az Rtv. 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban Szolgálati Szabályzat) 5. § (1) bekezdésére figyelemmel jártak el.

Az előállítás kezdetekor a helyszínen a rendőrök közltek a panaszossal, hogy a tanú és a felesége előadása, valamint a helyszínen tapasztaltak alapján elő fogják állítani az ideiglenes megelőző távoltartó határozat alapjául szolgáló eljárás lefolytatása céljából a Rendőrkapitányság épületébe.

A rendőrök szolgálati fellépése az Rtv.-ben és a Szolgálati Szabályzatban foglalt előírásoknak megfelelő volt, jogszerűnek és kultúráltnak jellemezhető.

Az intézkedő rendőröket a helyszínen a panaszos felesége fogadta, aki az ügyeletre telefonon tett bejelentésében foglaltakat szóban megerősítette. A rendőrök a bántalmazó, a bántalmazott, valamint a szomszédban lakó tanú meghallgatását követően tájékoztatták a feleséget arról, hogy megítélésük szerint az ideiglenes megelőző távoltartás jogalapja megáll, ezért az erre irányuló eljárást lefolytatják Rendőrkapitányságon, ennek keretében jegyzőkönyvben mind a bántalmazó, mind pedig a bántalmazott meghallgatásra kerül.

Amennyiben az eset össze körülményéből, így különösen a bántalmazó és a bántalmazott által előadott tényekből, a hozzátartozók közötti erőszak helyszínéből, a hozzátartozók közötti erőszakra utaló jelekből, a bántalmazó és a bántalmazott magatartásából és egymáshoz való viszonyából a hozzátartozók közötti erőszak elkövetésére megalapozottan lehet következtetni, a rendőrség az ideiglenes megelőző távoltartást 72 óra időtartamra elrendeli.

A panaszost az előállítása alatt 13 óra 40 perckor adták át az ideiglenes megelőző távoltartást megállapító határozat meghozatalát megelőző eljárást lefolytató H-T. r. főtörzsőrmester részére.

Az előállítás időtartama alatt a következő eljárási cselekmények kerültek lefolytatásra:

- a panaszos előállítása a Rendőrkapitányságra, az előállítás végrehajtásáról készült jelentés elkészítése, nyilatkozatok megtételére történő felhívás (12 óra 6 perc és 13 óra 40 perc között);
- bántalmazott meghallgatása (14 óra 11 perc és 15 óra között);
- bántalmazó meghallgatása (15 óra 19 perc és 15 óra 44 perc között);
- ideiglenes megelőző távoltartó határozat meghozatala (15 óra 45 perc és 16 óra 15 perc között) és annak kihirdetése (16 óra 16 perc és 16 óra 35 perc között);
- a panaszos szabadon bocsátása (16 óra 36 perc és 16 óra 40 perc között).

Az előállítás időtartamáról igazolás készült, melynek egy példányát a panaszos átvette, kézjeggyével igazolta annak átvételét.

A panaszos részére átadásra került az előállított személy jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről szóló írásos tájékoztató, melynek átvételét a panaszos aláírásával igazolta.

A panaszost a részére átadott igazoláson írásban tájékoztatták a panasztételi jogról.

A helyszínen foganatosított rendőri intézkedéssel összefüggésben ideiglenes megelőző távoltartó határozat került kiadásra. Egyéb büntető- vagy szabálysértési eljárás a panaszossal szemben nem indult.

12) A rendőrség megküldte a panaszos feleségének telefonon tett bejelentéséről készült felvételt.

A panaszos felesége elmondta, hogy azért kér segítséget a rendőrségtől, mert a panaszos állandóan terrorizálja őt és a gyerekeit, már többször tett feljelentést és most is kint állnak a kapuban. A fia már késsel akart rátámadni, mert a panaszos viselkedése elviselhetetlen. A panaszos kérdésre elmondta, hogy nem tud bemenni a Rendőrkapitányságra, mert beteg és a gyógyszere is a házban van. Előfordult az is, hogy panaszos az egyik gyereket ostorral bántalmazta, a másikat a földig rugdosta. Jelen esetben a panaszos „megint neki akart menni”, a fia pedig meg akarta őt védeni, most nem történt bántalmazás, mert kimenekültek. Ezt követően a panaszos felesége megjegyezte az is, hogy 5 éve már feljelentették a panaszost nemi erőszakért. A panaszos feleségének hangja zaklatott volt.

III.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

1) Először a Testület a panaszbeadványban foglaltak kapcsán azt értékelte, hogy hatásköri szabályai a sérelmezett események vizsgálatát mennyiben teszik lehetővé.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében: „Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

A Testület a felsorolt fejezetekben konkrétan rögzített rendőrségi kötelezettségeken és jogosítványokon túl az Rtv. IV. fejezetében foglalt 11. § (1) bekezdésén keresztül [a „rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni”] vizsgálati körébe vonja a rendőri fellépésre vonatkozó, a megjelölt körön túli szabályokat is. Azonban a Testület töretlen gyakorlata szerint ezt a kiterjesztést csak azon esetekre lehet alkalmazni, amelyre egyéb, speciális jogorvoslat nem áll rendelkezésre. A Testületnek tehát a hatáskör kérdésénél azt kellett vizsgálnia, hogy a

panaszolt körben a panaszos rendelkezésére áll-e olyan jogorvoslati lehetőség, amely a Testület hatáskörét kizárja.

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról 2009. évi LXXII. törvény (a továbbiakban: Táv. tv.) 10. §-a szerint: „A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A rendőrség határozatának bírói felülvizsgálatára közigazgatási nemperes eljárásban kerül sor”. Ugyanezen törvény 12. §-a (2) bekezdésének szabályai szerint: „A határozat bírósági felülvizsgálatát a határozat kézbesítésétől számított három napon belül lehet kérni. A kérelem elbírálására a bántalmazott életvitelszerű tartózkodási helye szerinti járásbíróság jogosult”. Ugyanakkor a (3) bekezdés kimondja, hogy: „A kérelem benyújtásának a távoltartó határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya, azonban a bíróság a határozat végrehajtását felfüggesztheti”. A további rendelkezések szerint: „A bíróság a kérelemről annak beérkezésétől számított három munkanapon belül határoz. A bíróság a közigazgatási határozatot megváltoztathatja”.

Mindebből az következik, hogy ideiglenes megelőző távoltartó határozatnak törvényben önálló, szabályozott jogorvoslati rendszere van. **A fentiek szerint megállapítható tehát, a Testületnek nincs hatásköre annak eldöntésére, hogy a rendőrség jogszerűen rendelte-e el az ideiglenes megelőző távoltartást, azonban annak vizsgálatára kiterjed, hogy fenn állt-e a rendőrség intézkedési kötelezettsége az ügy kapcsán, és ennek, illetve a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló Táv. tv 6. § (3) bekezdésében foglalt kötelezettségeknek elegendő téve, jogszerűen állította-e elő a panaszost.**

2) A Testület ezt követően a rendőrök intézkedési kötelezettségét vizsgálta .

A rendőrség feladata a Rtv.-nek - a rendőri intézkedés megtörténtekor hatályban lévő - 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, valamint az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása. A rendőrség a közbiztonság és a közrend védelme, valamint az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása körében az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében – egyebek mellett - általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését és felderítését, elvégzi a részére törvényben vagy kormányrendeletben megállapított, valamint az Európai Unió kötelező jogi aktusából vagy nemzetközi szerződésből eredő egyéb feladatokat.

A rendőrség feladatait tovább részletezi az Rtv. 2. §-a, miszerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A Testület továbbá utal a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-a szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülmény vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Táv. tv. az alábbiakról rendelkezik:

1. § (1) Hozzá tartozók közötti erőszaknak minősül

a) a bántalmazó által a bántalmazott sérelmére megvalósított, a méltóságot, az életet, a szexuális önrendelkezéshez való jogot, továbbá a testi és lelki egészséget súlyosan és közvetlenül veszélyeztető tevékenység,

b) a bántalmazó által a bántalmazott sérelmére megvalósított, a méltóságot, az életet, továbbá a testi és lelki egészséget súlyosan és közvetlenül veszélyeztető mulasztás (a továbbiakban együtt: hozzátartozók közötti erőszak).

(2) Bántalmazott az a hozzátartozó, akinek a sérelmére a hozzátartozók közötti erőszakot megvalósítják.

(3) Bántalmazó az a cselekvőképes hozzátartozó, aki a hozzátartozók közötti erőszakot megvalósítja, vagy akire tekintettel a hozzátartozók közötti erőszakot más megvalósítja, feltéve, hogy ezzel a bántalmazó egyetért.

(4) E törvény alkalmazásában gyermeknek kell tekinteni a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 12. §-a szerinti kiskorút.

(5) E törvény alkalmazásában hozzátartozónak kell tekinteni a Ptk. 685. § b) pontjában meghatározott közeli hozzátartozókat és hozzátartozókat, valamint a volt házastársat, a volt bejegyzett élettársat, a gondnokot, a gondnokoltat, a gyámot, a gyámoltat.

A Táv. tv. 6. § (2) bekezdése értelmében a rendőrség az ideiglenes megelőző távoltartást – többek között – helyszíni intézkedése során észlelt hozzátartozók közötti erőszakra vonatkozó tények alapján hivatalból, valamint a bántalmazott, illetve a bántalmazottnak a Ptk. 685. § b) pontjában meghatározott közeli hozzátartozója és hozzátartozója bejelentése alapján rendelheti el.

A Táv. tv. fent idézett szakasza tehát intézkedési kötelezettséget teremt minden olyan esetben, amikor hozzátartozók közötti erőszakra vonatkozó bejelentést tesznek a rendőrségnél, illetve amikor a rendőrség helyszíni intézkedése során észlel erőszakra utaló jeleket.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos felesége 11 óra 30 perckor telefonon tett bejelentést a rendőrségen arról, hogy a panaszossal veszekednek, a panaszos kizárta az utcára és nem engedi be. A hangfelvételből tudhatjuk, hogy a panaszos felesége telefonon arról számolt be a rendőrségnek, hogy a panaszos terrorizálja őt és a gyerekeit, már többször bántalmazta őket és több alkalommal tett feljelentést a panaszos ellen. Jelen esetben a panaszos „megint neki akart ment”, de most nem történt bántalmazás, mert kimenekültek. A törvény tág megfogalmazása miatt ez – a panaszos felesége által bejelentett – tevékenység megfelel az olyan hozzátartozók közötti erőszaknak, ami megteremti a rendőrség ideiglenes megelőző távoltartással kapcsolatos intézkedési kötelezettségét.

A Testület megítélése szerint a fenti bántalmazotti bejelentés alapján a rendőr intézkedési kötelezettsége fennállt: egyrészt mert a közrendet veszélyeztető körülményről (Rtv. 13.§), másrészt hozzátartozók közötti erőszakról kapott bejelentést a bántalmazott részéről (Táv. tv. 6. § (1) bekezdés b) pont).

A fenti esemény kapcsán a Testület álláspontja szerint az Rtv. fent idézett 1. §-a, 2. §-a és 13. §-a, illetve a Táv.tv. 6. §-a alapján fennállt a rendőrség intézkedési kötelezettsége, hogy megjelenjen a helyszínen és ellenőrizze a bejelentés valóságtartamát, valamint megtegye a szükséges lépést.

2) A rendőrségi iratok alapján a panaszos előállításának jogalapja az Rtv. 33. § (2) bekezdés g) pontja. A hivatkozott rendelkezés értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, akivel szemben ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésének van helye.

A Táv. tv. 6. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az ideiglenes megelőző távoltartást akkor rendeli el, ha az eset összes körülményéből, így különösen a bántalmazó és a bántalmazott által előadott tényekből, a hozzátartozók közötti erőszak helyszínéből, a hozzátartozók közötti erőszakra utaló jelekből, a bántalmazó és a bántalmazott magatartásából és egymáshoz való viszonyából a hozzátartozók közötti erőszak elkövetésére megalapozottan lehet következtetni. A (4) bekezdés értelmében az ideiglenes megelőző távoltartást a (3) bekezdésben foglalt esetben a rendőrség 72 órára rendeli el.

A Testület – hatásköre hiányában – nem jogosult annak értékelésére, hogy a rendőrség jogszerűen rendelte-e el az ideiglenes megelőző távoltartást, kizárólag abban jogosult állást foglalni, hogy a rendőrség az eset összes körülményei alapján megalapozottan feltételezte-e azt, hogy fennállnak a feltételei az ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésének.

A rendőrségi iratok arról szólnak, hogy a rendőröket a helyszínen a panaszos felesége fogadta, aki elmondta, hogy férje az intézkedés napján bántalmazni akarta, melyet fia akadályozott meg. A panaszos felesége azt is elmondta, hogy már több alkalommal bántalmazták, amelyeket feljelentések is igazolnak. A rendőrök meghallgatták a család szomszédját, S. L-nét, aki elmondta, hogy a panaszos hangját lehet hallani folyamatosan, ahogy szidja családtagjait, valamint már ő is hallotta, hogy bántalmazza őket. Egyszer már látta, hogy a panaszos a kisebbik fiút ágyékon rúgta, mert a lónak a nyergét nem oda tette vissza, ahova kellett. S. L-né előadta azt is, hogy ezek a dolgok rendszeresek, és hogy régóta tartanak, azonban további kérdésekre nem volt hajlandó válaszolni, mivel tart a panaszos haragjától.

A konkrét esetben a Testület álláspontja szerint a rendőrség a rendelkezésére álló információk alapján nem volt nyilvánvalóan megalapozatlan az a rendőri feltevés, hogy fennállnak a távoltartás elrendelésének feltételei, ezért **a panaszos előállítására az Rtv. 33. § (2) bekezdés g) pontja megfelelő jogalapot szolgáltat, így nem sérült a személyes szabadsághoz való jog.**

b) Tekintettel arra, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdésében meghatározott előállítási okok nem kötelező jelleggel írják elő az előállítást, hanem mérlegelési jogot engednek az intézkedő rendőrnek, a Testület vizsgálata az Rtv. 15. §-ban meghatározott arányosság követelményének a megvalósulását. Ezen előállítási okok fennállása esetén ugyanis az Rtv. 15. §-ában szabályozott szükségességi-arányossági elv alapján kell döntést hoznia abban a kérdésben, hogy elérhető-e az intézkedési cél az érintett személyi szabadságának korlátozása nélkül.

Az arányosság követelményét az Rtv. 15. §-a akként írja elő, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A konkrét esetben, annak összes körülményére – így az előállítás kiváltó okára, céljára is – tekintettel, nem kifogásolható az, hogy a rendőrség az Rtv. 33. § (2) bekezdés g) pontja szerinti előállítási ok fennállta alapján, mérlegelési jogkörében az előállítás tényleges foganatosítása mellett döntött; ezt támasztja alá az, hogy az előállítási oknak megfelelően

(„akivel szemben ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésének van helye”), a rendőrség a hatáskörébe tartozó eljárási cselekményeket az előállítás időtartama alatt foganatosította, nevezetesen meghallgatta a feleket és meghozta az ideiglenes megelőző távoltartást elrendelő határozatot. A Testület figyelemmel volt arra, hogy az intézkedő rendőrök a helyszínen olyan információk birtokába jutottak, miszerint panaszos többször bántalmazta feleségét, így annak védelmét megfelelően – további hozzátartozók közötti erőszak elkövetésének megelőzéseképp – a panaszos családi környezetből való kiemelésével, és ideiglenes megelőző távoltartást megállapító határozat késedelem nélküli meghozatalával lehetett biztosítani.

A Testület álláspontja szerint tehát a panaszos előállítása megfelelt az arányosság követelményének, nem sértve ezzel a panaszos személyi szabadsághoz való jogát.

c) A Testület azt is vizsgálta, hogy az előállítás időtartama arányban volt-e az elérni kívánt céllal.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Testület a kérdés vizsgálata kapcsán figyelemmel volt az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosság követelményére.

A panaszos előállítása 2013. augusztus 12-én 12 óra 6 perctől 16 óra 40 percig tartott. A kapitányságvezető tájékoztatása szerint ez alatt a panaszost elszállították a Rendőrkapitányságra, elkészítették az előállítás végrehajtásáról készült jelentést és az intézkedéssel összefüggő nyilatkozatokat (12 óra 6 perc és 13 óra 40 perc között). A panaszost 13 óra 40 perckor adták át az ideiglenes megelőző távoltartást megállapító határozat meghozatalát megelőző eljárást lefolytató H-T. r. főtörzsőrmester részére. Majd meghallgatták a panaszos feleségét és a panaszost (14 óra 11 perc és 15 óra között, illetve 15 óra 19 perc és 15 óra 44 perc között), meghozták az ideiglenes megelőző távoltartó határozatot (15 óra 45 perc és 16 óra 15 perc között), és kihírdették azt (16 óra 16 perc és 16 óra 35 perc között).

A fentiek alapján a Testület az elvégzett cselekményekhez viszonyítva nem tartotta indokolatlanul eltúlzottnak, hogy a panaszos személyi szabadságát megközelítőleg 4 és fél órára korlátozták, álláspontja szerint az előállítás időtartama – figyelemmel az Rtv. 15. §-ban előírt arányossági követelményre – nem haladta meg az elérni kívánt célhoz szükséges időt.

Mindezek alapján az előállítás időtartama miatt a Testület nem tartotta indokoltnak alapjogsérelmet megállapítani.

IV.

A Testület megítélése szerint a panaszos előállítására kellő jogalap birtokában és indokoltan került sor, és az előállítás időtartama is megfelelt-e az arányosság követelményének, ezért arra a megállapításra jutott, hogy nem sérült a személyi szabadsághoz való jog.

Mindezekre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2014. január 22.

Dr. Kozma Ákos
testületi tag (elnökhelyettes)

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület